

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právní řešení domácího násilí“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 1. října 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Domácí násilí je závažným společenským problémem, který zasahuje děti, ženy, muže i seniory. Nejde jen o fyzické útoky, ale také o psychické, ekonomické, sexuální či digitální formy násilí, které mohou mít devastující dopady na oběti i jejich okolí. Základním východiskem je přitom uznání, že domácí násilí není soukromá záležitost rodiny, ale otázka veřejného zájmu a ochrany lidských práv. Český právní řád obsahuje řadu nástrojů, jak domácí násilí řešit – od trestního práva, přes civilní prostředky ochrany až po speciální opatření na ochranu dětí podle zákona o SPOD. Úmluva o právech dítěte (čl. 19), Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (čl. 3 a čl. 8), i **Istanbulská úmluva** (Rada Evropy, 2011) zdůrazňují povinnost státu účinně chránit oběti násilí a zajistit jim přístup k pomoci. **Obecný komentář č. 13 Výboru OSN pro práva dítěte** navíc jasně říká, že domácí násilí, i když se dítě netýká přímo, vždy znamená ohrožení jeho práv a vývoje. Seminář nabídne systematický přehled právních nástrojů – od policejního vykazání, přes předběžná opatření, až po trestní stíhání pachatele a práva oběti. Bude se věnovat i civilnímu právu (např. ochraně rodičů a dětí v opatrovnických řízeních), roli OSPOD, soudů a neziskových organizací. Účastníci získají přehled právních povinností i praktických doporučení, jak postupovat při ochraně obětí domácího násilí, včetně multidisciplinární spolupráce a prevence sekundární viktimizace.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- definovat různé formy domácího násilí a jejich právní relevanci
- aplikovat trestní zákoník (§ 199 týrání, § 354 nebezpečné pronásledování, aj.)

- využít civilní ochranná opatření dle občanského zákoníku (§ 751–753 OZ)
- vysvětlit institut policejního vykázání (§ 44 zákona o Policii ČR)
- odkazovat na čl. 19 Úmluvy o právech dítěte a Obecný komentář č. 13
- orientovat se v Istanbulské úmluvě a evropských standardech
- využít zákon o obětech trestných činů pro zajištění práv oběti
- spolupracovat s OSPOD při ochraně dětí ohrožených násilím
- připravit podnět soudu k vydání předběžného opatření
- zajistit ochranu osobních údajů a soukromí oběti
- komunikovat s obětí a respektovat její právo na volbu
- spolupracovat s policií, soudy a intervenčními centry
- vyhodnotit riziko recidivy a závažnosti násilí
- předcházet sekundární viktimizaci oběti
- nastavit preventivní a metodické postupy pro praxi

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Úvod do problematiky domácího násilí

- definice a formy domácího násilí (fyzické, psychické, ekonomické, sexuální, digitální)
- rozdíl mezi konfliktem a násilím
- domácí násilí jako porušení lidských práv
- dopady na oběti (děti, ženy, muže, seniory)
- role stereotypů a mýtů o násilí
- společenský a mediální kontext
- důsledky pro rodinu a širší okolí
- prevalence domácího násilí v ČR
- etické aspekty zásahu
- potřeba multidisciplinárního přístupu

2. Právní rámec v ČR

- trestní zákoník: § 199 (týrání osoby ve společném obydlí), § 354 (nebezpečné pronásledování), § 198 (týrání svěřené osoby), § 201 (pohlavní zneužívání)
- občanský zákoník: ochrana před domácím násilím (§ 751–753 OZ)
- zákon o Policii ČR: policejní vykázání (§ 44)
- zákon o SPOD: povinnosti při ochraně dítěte (§ 6, § 10)
- zákon o obětech trestných činů: práva obětí (§ 3, § 8, § 12)
- Listina základních práv a svobod: čl. 7 (nedotknutelnost osoby), čl. 10 (soukromí), čl. 32 (rodina a děti)
- judikatura Ústavního soudu ČR
- role veřejného ochránce práv
- metodiky MPSV a Policie ČR

3. Mezinárodní rámec

- Úmluva o právech dítěte (čl. 3, 9, 12, 19)
- Obecný komentář č. 13 – právo dítěte na ochranu před násilím
- Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod – čl. 3 (zákaz mučení), čl. 8 (rodinný život)

- Istanbulská úmluva – prevence, ochrana obětí, trestní postih
- doporučení Rady Evropy k ochraně dětí před násilím
- judikatura ESLP (např. *Opuz proti Turecku*)
- závěrečné zprávy Výboru OSN k ČR
- inspirace z jiných států EU
- evropská strategie pro práva obětí 2020–2025
- mezinárodní standardy prevence násilí

4. Policejní vykazání

- právní úprava v zákoně o Policii ČR (§ 44)
- podmínky vykazání pachatele ze společného obydlí
- délka vykazání a možnosti prodloužení
- povinnost policie informovat OSPOD a intervenční centrum
- práva oběti po vykazání
- povinnosti vykázané osoby
- dokumentace a kontrola vykazání
- judikatura k policejnímu vykazání
- spolupráce policie a sociálních služeb
- příklady z praxe

5. Civilní ochranná opatření

- občanský zákoník – § 751–753 (zákaz kontaktu, zákaz vstupu do obydlí)
- předběžná opatření v civilním řízení (§ 400 a násl. o. s. ř.)
- podmínky pro vydání ochranného opatření
- role soudu a lhůty řízení
- práva oběti a povinnosti pachatele
- kombinace s trestním řízením
- dokumentace návrhu na opatření
- kontrola dodržování opatření
- soudní praxe v ČR
- praktické příklady

6. Trestní právo a domácí násilí

- skutkové podstaty v trestním zákoníku (§ 199, § 198, § 354, § 175 – vydírání)
- trestní odpovědnost pachatele
- role policie a státního zastupitelství
- postavení oběti v trestním řízení
- práva obětí dle zákona o obětech trestných činů
- důkazní prostředky v trestním řízení
- ochranná opatření v trestním řízení
- judikatura Nejvyššího a Ústavního soudu
- mezinárodní trestní standardy
- příklady z praxe

7. Děti a domácí násilí

- dítě jako přímá oběť (§ 198 TZ – týrání svěřené osoby)
- dítě jako svědek násilí (Úmluva čl. 19)
- povinnosti OSPOD (§ 6, § 10 zákona o SPOD)
- kolizní opatrovnictví a zastupování dítěte
- právo dítěte být slyšeno (Úmluva čl. 12)
- psychologické dopady na dítě
- sekundární viktimizace v řízení

- mezinárodní standardy ochrany dětí (Komentář č. 13, č. 25)
- judikatura ESLP k ochraně dětí před násilím
- metodická doporučení pro práci s dětmi

8. Oběti – práva a podpora

- zákon o obětech trestných činů – právo na informace, ochranu a odškodnění
- právo na právní pomoc a zastoupení
- zvlášť zranitelné oběti (§ 2 odst. 4 zákona o obětech)
- právo na důvěrnost a ochranu soukromí
- právo na doprovod důvěrné osoby
- právo na ochranu před sekundární viktimizací
- role intervenčních center
- role neziskových organizací (Bílý kruh bezpečí aj.)
- práva seniorů a osob se zdravotním postižením
- mezinárodní standardy pro práva obětí

9. Dokumentace a důkazy

- vedení záznamů o projevech násilí
- význam lékařských zpráv a svědeckých výpovědí
- role digitálních důkazů (zprávy, e-maily, nahrávky)
- pravidla GDPR při dokumentaci
- bezpečné uchovávání důkazů
- role znalce v dokazování
- příprava podkladů pro soud
- dokumentace rozhovorů s dítětem
- metodické checklisty pro praxi
- prevence manipulace s důkazy

10. Spolupráce institucí

- mezioborová spolupráce (OSPOD, policie, soudy, zdravotnictví)
- role intervenčních center a azylových domů
- případové konference jako nástroj
- sdílení informací v souladu s GDPR
- spolupráce škol a školských zařízení
- zapojení obcí a krajských úřadů
- mezíresortní strategie MPSV a MV
- mezinárodní spolupráce v rámci EU
- význam supervize pracovníků
- příklady dobré praxe

11. Rizika a pochybení v praxi

- podcenění závažnosti domácího násilí
- bagatelizace digitálního násilí
- absence včasného zásahu policie
- nerespektování práv obětí
- chybné vyhodnocení míry rizika
- nedostatečná dokumentace
- absence multidisciplinární spolupráce
- sekundární viktimizace obětí
- nezákonné zásahy do rodinného života
- odpovědnost státu za selhání

12. Diskuse a závěr

- shrnutí právních možností ochrany obětí
- doporučené postupy pro praxi OSPOD i pro dospělé oběti
- sdílení zkušeností účastníků
- kazuistiky z praxe
- reflexe etických dilemat
- inspirace z judikatury ESLP a Ústavního soudu
- metodické standardy pro prevenci pochybení
- návrhy na systémové změny
- doporučení pro vzdělávání pracovníků
- závěrečná reflexe účastníků